

PERZEGALIA.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. —
Włochy. — Niemcy. — Prusy. — Dania. — Królestwo Polskie. —
Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 11. września. Dnia 12. września wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CXVII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie tymczasem tylko w niemieckim języku.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 339. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 22go sierpnia 1850. którem przestaje się w traktacie żeglugi na rzecce Pad z dnia 3. lipca 1849 (CVII. zeszyt p. d. u. p. N. 322. r. 1852) podane mylnie w lirach austryackich taryfy taks żeglugi na liry włoskie.

Nr. 340. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 2go września 1850. którem w skutek najwyższego postanowienia z dnia 19. sierpnia 1850 rozciąga się §. 2 przepisu o egzaminach służby pocztowej także na złożony z dobrym postępem kurs naukowy w c. k. kompaniach kadetów w Olomuńcu lub w Gracu albo w szkole pionierów w Tulle.

Nr. 341. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 3go września 1850. którem ogłoszono traktowanie wylosowanych d. 2. września 1850 w seryi Nr. 74 obligacyi banku po 5 od sta.

Nr. 342. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, tudzież ministerstwa wyznań i nauk publicznych z d. 3. września 1850. którem w razie jeżeli ksiądz katolicki skazany został za zbrodnię lub przestępstwo, przyzwala się udzielać akta procesu biskupowi.

Nr. 343. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 6. września 1850. którem ustanowiono liczbę przysięgłych potrzebnych dla każdego okręgu sądowicznego.

Również dnia 12. września 1850 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CXVIII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa w pojedynczem niemieckim wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 344. Rozporządzenie c. k. ministerstwa finansów z dnia 7. września 1850. względem niektórych zmian w przepisie dopełniającym z dnia 28. listopada o wymiarze i poborze podatku konsumcyjnego od cukru produkowanego z buraków.

Następnie wyjdzie także dnia 12. września 1850 w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa — wydany dnia 5. sierpnia 1850 w niemieckim języku — w kroacko-niemieckim podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 312. Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. lipca 1850. którem uregulowano dla Kroacyi i Sławonii kompetencyę i postępowanie sądów w sprawach karnych.

Lwów, 5. września. Jego ces. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem c. k. FML, i szefa sekcyjnego w ministerstwie wojny Wilhelma v. Hipsich, jako kawalera ces. austr. orderu żelaznej korony II. klasy według statutów tego orderu wynieść najtłaskawiej do godności baronów Cesarstwa austriackiego.

— Jego ces. Mość raczył najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem c. k. jenerał-majora Jerzego Augusta v. Auenfels, jako kawalera ces. austriackiego orderu żelaznej korony II. klasy i wojskowego orderu Maryi Teresy według statutów tych orderów wynieść najtłaskawiej do godności baronów Cesarstwa austriackiego.

Lwów, 5. września. Na rzecz funduszu inwalidów barona Welden wpłynęły następujące dary: Od urzędników c. k. kameralnej administracyi okręgowej w Samborze 19r.35k., od urzędników przy salinach w Drohobyczy i w Solcu 6r., od urzędników przy salinach w Lacku 6r.6k., od urzędników przy salinach w Starejsoli 10r., urząd domenów w Drohobyczy a mianowicie: Verwalter Micewski 5r., rachmistrz Ryłski 1r., justycyaryusz Macieszkiewicz 1r., substytut kassnera Chmielewski 15k., amtschreiber Piatkowski 15k., amtschreiber Stelzer 1r., amtschreiber Gruszecki 30k., rachmistrz Maresch 30k., subst. lekarz kameralny dr. Reiss 1r., nadleśniczy baron Armfeldt 3r., leśniczy kameralny Kiesell 1r., leśniczy kameralny Polak 2r., leśniczy kam. Palmarin 1r., leśniczy kam. Müller 1r., leśniczy kam. Aistetten 1r., leśniczy kam. Dydużyński 1r., subst. leśniczy Grabowski 1r., gmina Bolechowce 1r., pleban z Bolechowce 30k., pleban z Hubic Bazyli Hnieki 1r., ks. G. Tuna, pleban z Woli Jakubowej 30k., urząd domenów w Łomnie a mianowicie: Adam Mizia verwalter 5r., Jan Merta amtschreiber 15k., Edward Zygmuntowski amtschr. 30k., Jędrzej Buthina amtschr. 15k., Wiktor Martni 30k., Gustaw Schmidt leśniczy kam. 30k., Jędrzej Hołubowski gr. kat. pleban w Łomny 30k., Labowski nauczyciel szkoły trywialnej w Łomny 5k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te szczodroblive dary z wyrazem czułego podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 10. września. Dla Lwowskiego funduszu inwalidów wpłynęła uzbierana w obwodzie Sandeckim kwota 28r.36k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać ten szczodroblivy dar z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Ukonstytuowanie Lwowskiej izby handlowej i przemysłowej.)

Lwów, 14. sierpnia. Wybór członków i zastępców dla Lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej w lipcu r. b. przedsięwzięty, został zatwierdzony.

Wynikłość wyborów jest:

1. Członkowie

a) ze stanu kupieckiego:

Florian H. Singer, kupiec ze Lwowa	
Karol Werner	" "
Krzysztof Czuczawa	" Stanisławowa
Robin Weinreb	" Lwowa
Joel Blumenfeld	" Sanoka
Hersch Grabscheid	" Sambora
Majer Rachmiel Mises, hurtownik ze Lwowa	
Abraham Kohn, kupiec ze Żurawna	
Szymon Sobel,	" Śniatyna;

b) ze stanu rękodzielników:

Karol Pietsch, kotlarz ze Lwowa	
Karol Kiselka, piwowar ze Lwowa	
Marek Dubs, fabrykant rumu i rozolisów ze Lwowa	
Antoni Suchanek, aptekarz ze Stanisławowa	
Stanisław Riedl	" Sambora
Ozyasz Schlützker, garbarz z Bolechowa.	

2. Zastępcy

a) ze stanu kupieckiego:

Jan Klein	}	kucepy ze Lwowa
Józef Breuer		
O. T. Winckler		
Felix Franke		
O. M. Goldbaum		

b) ze stanu rękodzielników:

Michał Ostrowski, jubiler	)	} ze Lwowa
Adam Sidorowicz, mydlarz	)	
Kasper Boczkowski, lakiernik	)	

Na mocy W. rozporządzenia z dnia 2. września r. b. liczba 10179 zagajenie Lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej dnia 25. b. m. przez c. k. radcę rządów krajowych i terażniejszego przełożonego magistratu Karola Höpflingen de Bergendorf w sali ratuszowej nastąpi, poczem Izba narady swoje rozpocznie.

(Ułaskawienie.)

Wiedeń, 11. września. Jego ces. Mość raczył wydać rozporządzenie, abym wszystkim tym oficerom, którzy za przestępstwa polityczne sądownie skazani zostali na areszt forteczny w kajdanach, pozdejmowano całkiem kajdany. Oprócz tego raczył też Jego Ces. Mość następującym byłym c. k. oficerom, jako to: porucznikowi Kolomanowi de Ordody, podporucznikowi Adolfowi de Mikessich, podporucznikowi Michałowi Franz, rotmistrzowi Janowi de Nemethy i porucznikowi Janowi Seidl, skazanym za udział w powstaniu węgierskim na kilkoletnie więzienie forteczne, resztę ich kary najlaskawiej darować.

— Słychać, że podróż Jego ces. Mości do Vorarlbergu nastąpi z końcem bieżącego miesiąca.

(Rehszg.)

(Deputacya rabinów węgierskich u Jego Mości Cesarza.)

Wiedeń, 11. września. Deputacya złożona z najstarszych i najznakomitszych rabinów węgierskich miała zaszczyt przedłożyć J. M. Cesarzowi 2go września podczas audyencji memoriał z tą prośbą, iżby wszyscy rabinowie w kraju koronnym Węgier zamieszkali, mogli sobie wybrać synod z pośród własnego grona, któryby radził nad ich rozsprzężonemi stosunkami religijnymi, i zaradczemi środkami w tej mierze się zajął; dalej, iżby synod ten zwołano najwyższem rozporządzeniem do miasta Preszburga, a w końcu, iżby upoważniono synod ten po jego zebraniu się do mianowania własnej komisji składającej się przynajmniej z siedmiu członków, która wyłącznie zająłaby się miała egzaminowaniem rabinów, pokąd nie będzie w tym względzie ogłoszony osobny statut.

(Oest. Corr.)

(Przegląd wypadków politycznych.)

Wiedeń, 11. września. Wirtembergski trybunał państwa u niewinnął dawniejszego ministra v. Wächter-Spittler, oskarzonego o nadwzięcie konstytucji — 8 głosami przeciw 4. Za pierwszym zebraniem się Stanów w połowie bieżącego miesiąca spodziewać się innego znów zaskarżenia przeciw teraźniejszemu ministrowi spraw wewnętrznych v. Linden.

Polityka ministra Hassenpflug natrafia w Hessyi elektoralfnej na opór stanowczy; wszystkie wyższe władze uchylają się od udziału przy poborze podatków, i oświadczają, iż środek ten jest środkiem obecnym okoliczności nadwzięciem konstytucji. Usposobienie ludu jest również stanowcze i poważne jak i spokojne, i poład niesłychać było o żadnem bezprawiu.

W Parmie zanosi się na nowe nieporozumienia między rządem a duchowieństwem, przynajmniej zaręczają włoskie dzienniki, iż biskup w Piazenza wniósł protest przeciw zniesieniu kollegium albertonińskiego.

Duchowieństwo sardyńskie obawia się, iżby ministeryum w razie zupełnego zerwania z Rzymem nie nakazało zupełnej sekwestracyi dóbr duchownych. Powodem do tej obawy stał się wydany do syndykatów rozkaz względem ścisłego dochodzenia 1) liczby znajdujących się w ich okręgu klasztorów; 2) liczby przebywających tam osób; 3) przychodów z gruntu, zabudowań i z kapitałów; 4) usposobienia zakonników dla nowych instytucji; 5) zwykłego ich zatrudnienia itd. Zresztą spodziewają się w Turynie, iż poselstwo pana Pinelli odniesie pomyślny skutek, wnosząc z koncesyi, które Rzym przyznał Hiszpanii.

O. P. A. Ztg. zbija umieszczoną po różnych dziennikach wiadomość, jakoby Anglia i Francya nie chciały posłać swych pełnomocników do rady ściślejszej, w której Prusy nie miałyby żadnego udziału, — pisząc w urzędowej swej części, jak następuje: „Dnia 2go b. m. wszedł w używanie praw swoich nie sam już jaki oddział zgromadzenia związkowego lub tylko rada ściślejsza — lecz całe zgromadzenie związkowe; zawierzytelnością posłów państw obcych u związkowego zgromadzenia a nie u rady ściślejszej; jakoż i papiery wierzytelne złożono u zgromadzenia związkowego a nie w radzie ściślejszej.

(Austria.)

(Jego Mość Cesarz w Bernie w podróży do Pragi.)

Berno, 9. września. Wczoraj popołudniu o godzinie 4tej przybył Jego ces. Mość Franciszek Józef I. w towarzystwie F. M. L. hrabiego Grüne osobnym pociągiem do tutejszego dworca kolei żelaznej, gdzie od oczekujących Go, — generała kawaleryi hrabiego Schlika, ministeryalnego radcy Boehma (w miejsce nieobecnego c. k. namiestnika), c. k. radcy gubernialnego i dyrektora policyi Borno, przełożonych rady gminnej miasta Berna i bardzo licznie zebranej publiczności jak najuroczyściej przyjęty został. Po upływie 10 minut udał się Jego ces. Mość wraz z świtą przy okrzykach radośnych w dalszą podróż do Pragi. Celem podróży tej jest przegląd armii w Cieplicach. Jego ces. Mość wysiedzie tam w głównej kwaterze Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Albrechta.

(B. T. C.)

(Jego Mość Cesarz w Pradze. — Wiadomość z Ciepliec.)

Z Pragi piszą pod dniem 9. września: Przybycia Jego ces. Mości oczekiwano już w ciągu dnia wczorajszego. Wieczorem nadeszła tu depeza telegraficzna, z której dowiedzieliśmy się, że Jego ces. Mość dopiero po północy przybędzie. Jakoż istotnie przybył Jego ces. Mość o godzinie 1wszej w nocy do Pragi, i udał się przygotowanym już osobnym pociągiem niezwłocznie w dalszą podróż do Lobositz. Później doniesiemy niektóre bliższe szczegóły o obozie między Litomierzycami i Bilinem. Nieodrzuca jednak będzie wspomnąć tu przy tej sposobności, że obóz ten składać się będzie z używanych najpierw przez generałów francuskich w Algierze namiotów na trzy osoby. Namioty te tak są urządzone, że trzech żołnierzy ustawiają piramidalnie swoje karabiny, i dwie strony tej piramidy ma-

glowanem płótnem przykrywają. Płótna te są wraz z innemi sprzętami żołnierskimi zapakowane w tornistrach.

— Z Ciepliec donosi „Const. Bl. a. B.“ pod dniem 8. b. m.: Dzisiaj przybędzie już część świty cesarskiej do Bilina, dla której przygotowano już kwatery w zamku księcia Lobkowicza. Sam Cesarz przybędzie jutro zrana z resztą świty swojej. Dzisiaj przejeżdżali także tędy obadwaj książęta sascy, Jerzy i Albert do Lobositz, którzy zapewne wyjeżdżają naprzeciw swemu kuzynowi cesarskiemu. — Liczba obecnych tu już dyplomatów powiększyła się wczoraj jeszcze przez przybycie hr. Medem i p. Malzahn z Wiednia. Natomiast odejchał p. Pechlin zaraz po skończonej rozmowie z kanclerzem rosyjskim do Wiednia. Także i p. Boutonief, poseł rosyjski w Rzymie, wyjechał już po krótkim pobycie z Ciepliec.

(Lloyd.)

(Depesza telegraficzna.)

Tryest, 11. września. Ogłoszono tu wybory pierwszego wyborczego ciała, które wypadły zupełnie w duchu konserwatywnym. Z Włoszech nie ma nic ważnego.

(Kurs wiedeński z 11. września 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 96¹/₈; 4¹/₂% — 84; 4% — 75¹/₂; 2¹/₂% — 51. Akcye bankowe 1161. Losy z 1834 r. 184; z 1839 r. 118³/₄. Akcye kolei póln. 118¹/₈.

(Kurs wekslowy wiedeński z 11. września.)

Amsterdam 162¹/₂ p. 2. m. Augsburg 117⁵/₈ p. uso. Frankfurt 117¹/₂ p. 3. m. Genua 136⁵/₈ l. 2. m. Londyn 11.43 p. 3. m. Medyolan — Parryz 139¹/₄ p. 2. m. Agio dukata ces. 23¹/₈. Napoleondor. 9.23. Szulfryn. 16.10. Agio srebra 16⁵/₈.

Hiszpania.

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 4. września. Bezultat wyborów wypadł zupełnie w duchu konserwatywnym.

(Pogłoski o zmianie ministeryalnej. — Przypadek Królowy.)

Madryt, 2. września. Od kilku dni mówią o zmianie ministeryalnej. Rozeszła się pogłoska, że na miejscu margrabi Pidal zostanie hr. San Luis ministrem spraw zagranicznych, a ministrem spraw wewnętrznych ma być mianowany Zaragoza, teraźniejszy szef polityczny Madrytu. Pidal ma odejść jako ambasador do Wiednia, a przyznaczony na tę posadę hr. Colombi ma wrócić do Lizbony.

— Królowa Hiszpanii omal nie spadła z konia na wczorajszej przejeździe, poprzęg bowiem odpiął się, a siodło się zsunęło. (D. R.)

Anglia.

(Układy z Toskanią o wynagrodzenie. — Dziennik Freemana o potrzebie założenia linii telegraficznej do Irlandyi.)

Londyn, 4. września. Układy z Toskanią względem wynagrodzenia dla poddanych angielskich, którzy przy obsadzeniu wielkiego księstwa przez wojska austriackie dość znaczne straty ponieśli, nie są jeszcze ukończone, lecz toczą się dalej w Brukseli przy pośrednictwie króla belgijskiego, tak że sir George Hamilton w Florencyi nieotrzymał jeszcze żadnych stanowczych instrukcyi. Niemniej ważną jest ta okoliczność także, że jak się pokazuje z listu nadesłanego z Florencyi, żyjący w Toskani Angliacy najmniejszej nie mają nadziei, aby byli uwolnieni od udziału w zapowiedzianej toskanjskiej pożyczce przymusowej. „Jakkolwiek przymus taki, pisze „Daily News“ sprzeciwia się bardzo ideom angielskim o upodatkowaniu konstytucyjnym, przeciw lord Palmerston, jak słychać, niema wcale zamiaru zajmować się tą kwestyą. Wprawdzie wiadomo to wszystkim, że sir George Hamilton protestował bardzo skutecznie przeciw rozpisanej przez dyktatora Guerazzi pożyczce przymusowej, wszelako stało się to tylko pod pozorem, że użycie tak surowych środków nieprzystoi rządowi prowizorycznemu tylko.“

— Dzisiejszy numer dziennika Freemana wywodzi potrzebę założenia linii telegraficznej do Irlandyi. Długość całego drutu wynosiłaby tylko 60 mil angielskich, a więc tylko dwa razy tyle, co u telegrafu łączącego Anglię z Francją. Natenczas byłby każdy z Liverpoolu do Ameryki płynący okręt zmuszony zawijać do którego z zachodnich portów Irlandyi, i zabierać zamtąd najnowsze wiadomości z Europy do Ameryki.

Przebieciem ciasniny Panama pod Navy Bay zajęło się już osobne stowarzyszenie amerykańskie. Z Kartageny spieszą tam tysiące ludzi dla szukania zarobku.

(P. St. A.)

(Wykaz wywozu i przywozu w ciągu sierpnia. — Stan banku angielskiego.)

Londyn, 7. września. Biuro handlowe ogłosiło wykaz wywozu i przywozu w ciągu miesiąca, który się skończył dnia 5. sierpnia. Wartość wywiezionych towarów wynosiła w tym miesiącu 6,020,568 funt. przeciw 6,364,426 podczas tego samego peryodu w roku 1849; w siedmiu pierwszych miesiącach roku 1850 wynosiła wartość wywozu 37,808,072 funt. przeciw 32,879,865 funt. w r. 1849. Wywóz pomnożył się głównie w węglu kamiennym, w surowej wełnie i w nici wełnianej i lnianej; przeciwnie zmniejszył się wywóz przedziwa i materii bawełnianych, drobnych towarów żelaznych, nożów, materii lnianych, kruszców, materii jedwabnych i wełnianych. Co do przywozu, ten pomnożył się w miesiącu lipcu w zbożu, w najwazniejszy mąkę i kukurudzę, jaja, korzenie i łój; zmniejszył się także przywóz solonego mięsa, kakao, kawy (prawie o połowę), cukru wszelkiej fabrykacyi, herbaty, spirytusów, ryżu, wina, tytoniu i tabaki, surowego lnu, surowego jedwabiu, surowej bawełny i wełny hurtowej.

— Wszyscy właściciele fiaków i powozów publicznych w Liverpoolu porozumieli się niedawno swoich powozów i koni do użytku publicznego, tak, że i w najpilniejszym interesie niemając swego ekipażu chcą niechęć trzeba iść piechotą. Zmowa ta nastąpiła w skutku redukcji taryfy przez radę municypalną.

— Według ostatniego tygodniowego wykazu stanu banku angielskiego okazują zapasy srebra i złota dnia 31. sierpnia w porównaniu z tygodniem poprzedzającym ubytek 86,386 funt. i wynoszą 16,769,573 funt. Przeciwnie wartość w obiegu będących banknotów pomnożyła się o 62,585 funt. i wynosiła 19,632,745 funt. szt. (Ind.)

Franeya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 9. września. Salvandy udaje się z Claremont do Frohsdorf. Napoleon miał mowę w Cherbourgu pełną wspomnień do cesarstwa się odnoszących. — Dwie rad jeneralnych oświadczyło się za rewizją ustawy konstytucyjnej. (Austr.)

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 10. września. W Departamencie Drome wybuchły niepokoje; 5 gmin zamierzało uwolnić więźniów, czemu jednak wojsko przeszkodziło. L. Napoleon przybył do Saint-Lo. Dwie rady jeneralne są za rewizją konstytucji.

(Depesza telegraficzna.)

Cherbourg, 8. września. 7^{1/2} godz. zrana. Wczoraj rano o 9. godzinie zwiedził prezydent republiki arsenał i kazał sobie zdać sprawę o pracach, które jeszcze przedsięwziąć należy by ukończyć port. W południe udał się na pokład okrętu Friedland. Wzdłuż wszystkich okrętów rozciągnięte były zasłony, witano prezydenta wystrzałami z wszystkich dział. Wszędzie cisnęły się natłokiem niezliczone tłumy ludności dla przypatrzenia się temu wspaniałemu widokowi. Zwiedzający po kolei kilka okrętów udał się prezydent na tamę i podziwiał olbrzymie prace przedsięwzięte przy tej budowlu. — Potem udał się na pokład okrętu „Minerve“, szkoły kanonierów i był obecny przy celnem strzelaniu kulami.

Wieczór wyprawiło miasto na cześć jego bal w jednej z sal arsenału, którą wspaniale przyozdobiono. Wszędzie, w arsenałach, na eskadrze, na tamie, na balu witano prezydenta jednogłośnie i przyjaźnemi okrzykami.

— Burmistrz Cherbourga otoczony swoją radą municypalną przyjmował prezydenta u wnieścia miasta pod wspaniałym łukiem tryumfalnym. Ludwik Napoleon zatrzymał się tam na chwilę, a burmistrz miasta miał do niego przemowę, w której mu przypomniał słowa wyrzeczone przez burmistrza tutejszego w roku 1811 do Napoleona: „Przyjmujemy Cię źle, lecz kochamy Cię szczerze.“

Prezydent odpowiedział:

„Nie mogłem, jak tego naprzód byliście pewni, niedotrzymać przyrzeczenia, którego przedmiotem było zwiedzić miasto, w którym geniusz cesarza zostawił jedną z nieśmiertelnych swoich pamiątek. Przyjmuję z ukontentowaniem gościnność jaką mi ofiarujecie. Szczęśliwy jestem i chlubię się oraz słysząc pana powtarzającego dla mnie te słowa, któremi Cherbourg przemówił niegdyś do tego, który z tego miasta zrobił jeden z pierwszych portów na świecie. Dziękuję panu, że mi je przypominasz.“

Ostoniony podwójnym szpalerem gwardyi narodowej i wojska udał się potem Ludwik Napoleon na prefekturę morską, gdzie go przyjmował kontre-admirał Deloffre; ścisł był niesłychany, pechano się ze wszystkich stron tak, iż dłużej niż godzinę potrzebowano by się dostać na prefekturę.

W chwili kiedy orszak ruszył w pochód przedstawił się oczom widzów czarujący trudny do opisanía widok; okręta znajdujące się w zatoce zaświeciły wszystkie na raz swoje wielkie latarnie portugalskie; siedmdziesiąt wazonów ognistych zajaśniało nad morzem; cały widok zatoki przedstawił niejako ocean ognisty gubiący się w odaleniu.

Wiele domów w mieście uiluminowano. W ulicy wiodącej do prefektury morskiej stały dwie wielkie płomieniste piramidy oświecające dziwnym blaskiem całą przestrzeń.

Nazajutrz 6go zaczęły się o 8mej godzinie audyencye urzędowe.

Przeгляд gwardyi narodowej Cherbourga, gwardyi narodowej z okręgów i załogi wojskowej, odbył się o pierwszej godzinie. — Uważano, że ile razy z szeregów gwardyi narodowej odezwały się okrzyki: „Vive la République!“ z intonacją, która się mogła wydać nieprzyjaźną, wojsko liniowe odzywało się zaraz okrzykami: „Vive Napoleon!“ 28 pułk liniowy odznaczył się szczególnie entuzjazmem wiałów, któremi witał naczelnika rządu.

O trzeciej godzinie udał się prezydent do sali Gabarits, gdzie go czekała wspaniała uczta; sala ta mieściła w sobie 700 gości, między którymi znajdowała się znaczna liczba znakomych Anglików.

(Indep.)

(Wiadomości z Cherbourga.)

„Journal des Débats“ donosi z Cherbourga:

W Cherbourgu i w okolicy znajduje się obecnie do 40,000 obcych przybyłych dla brania udziału w uroczystościach, które się tu odbywają. Samych Anglików jest do 10,000. Mówią, że gdyby Ludwik Napoleon był tu przybył o ośm dni później, toby miasto Cherbourg zrobiło niesłychany majątek. Może to być przesadzone, lecz to pewna, że ten napływ bogatych gości zostawi w mieście ogromne sumy. W okręgu czterech do pięciu mil wszystkie chałupy prze-

istoczone są w domy gościnne zajęte przez obcych. Za materac i miejsce ośmiu do dziesięciu stóp w przestrzeni potrzebnej do jego umieszczenia płać 40 do 50 franków za jedną noc. Cudem byłoby znaleźć dziś pokój w którym z hotelów miasta. Okręta w porcie służy także za gospody dla kilku tysięcy osób.

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Parma, 5. września. Wczoraj uwolniono od zaskarżenia uwięzionych w Piacenza i jako niewinnych puszczono na wolność.

Rzym, 5. września. Pan Pinelli miał według bliższych doniesień dwie audyencye u papieża.

(Wiadomości potoczne.)

Turyń, 6. września. Dnia 2go b. m. udał się król. prokurator państwa do Fenestrella dla spisania z arcybiskupem Franzoni protokołu. — „Armonia“, organ partyi duchownej upewnia, iż pan Pinelli potąd jeszcze nie miał u papieża audyencyi, i że wszelkie przeciwnie doniesienia podawane przez demokratyczne dzienniki nie mają najniższej zasady, — jakoż zaprzecza i temu, jakoby miał niezapowiedzianego przybyć do Turynu nuncyusz papieżki. — Na wyspie Sardynii popełniono temi czasy więcej zabójstw dla pomsty krwi niż kiedykolwiek dawniej. Niedawno temu zabito szefa obwodu, Tiesi, czterema wystrzałami z fuzyi. Za szefem obwodowym Plouge rzucono nożem; szczęściem uniknął on zranienia i schronił się do Sassari. W gminie Iliri Canneda można dość wiele zobaczyć drzwi i okien od kul przeszytych. Dzienniki prowincjonalne zalecają rządowi przedsięwziąć ostre środki przeciw tym zdrożnościom. — Kollegium wyborcze w Savigliano przystąpiło 4go b. m. do wyboru deputowanego w miejsce p. Santa Rosa: najwięcej głosów otrzymał prof. Berti, lecz że mimo to nie ma potrzebnej większości, przeto wkrótce rozstrzygnąć mają przez ballotowanie między nim a profesorem Cesano, który po nim najwięcej otrzymał głosów. — Rada prowincjonalna w Ivrea postanowiła 9ciu głosami przeciw 4 podać do zgromadzenia narodowego wniosek względem zaiesienia klasztorów i zasekwestrowania dóbr kościelnych.

— Z Parmy donoszą z dnia 4. b. m., iż w zakładzie albertońskim pod Piacenza znaleziono jawne dowody winy OO. Lazaristów, tudzież iż rząd nie zamierzał bynajmniej skonfiskować na rzecz skarbu własność tego zakładu, a nadto nakazał już książę otworzenie tego zakładu, i tymczasowo polecił jego kierownictwo duchownym z dycezyi Piacentina. (O. Corpz.)

Niemce.

(Stan rzeczy w Wirtembergu.)

Stuttgarda, 5. września. Dawniejszą przepowiednię wydziału, że nowe zgromadzenie krajowe wystąpi z świeżą skargą przeciw ministeryum, poparła teraz zagrażająca temu formalnie ostatnia nota jego. Wybory następują konserwatystom takie same widoki, jakich po ogólnem odrętwieniu spodziewać się było można. Jakie stanowisko zgromadzenie krajowe naprzeciw ministerstwa lipowego zająćby musiało — łatwo to przewidzieć. O zjednoczeniu zaś niema co myśleć podobno, chociaż nawet projekt konstytucyi przekracza wszelkie granice liberalnych koncesyi. Zdaje się przeto, że demokracja stworzona jest niejako dla absolutyzmu, i zdaje się być niepokojną, dopokąd w nim nie znajdzie wytehnienia dla siebie. Temu zaś może w ostatniej instancyi zapobiedz tylko silne wystąpienie najwyższych władz związkowych. Przyczynę odrętwienia w Wirtembergu należy przedewszystkiem szukać w niepocieszającym stanie sprawy niemieckiej. Potajemne nieukontentowanie w tej mierze działa szkodliwie na Prusy, i taki sam wpływ wywierać będzie z czasem na wszystkie państwa niemieckie. Można by istotnie sądzić, żeśmy się stali igraszką ślepego losu, gdyby dzielne czyny z góry nieświadczylły o istnieniu najszlachetniejszych organów narodu. (D.R.)

(Depesza telegraficzna.)

Kassel, 9go września. Prokurator państwa nie przyjął oskarżenia ministrów, natomiast nakazał nadprokurator państwa rozpoczęcie procesu i podanie wniosku do ich aresztowania. Rada państwa w Hanau uchyla się od ogłoszenia tego książęcego rozkazu. — (Austr.)

(Depesza telegraficzna.)

Kassel, 10. września. Dyrektor okręgu oświadczył naczelnemu dowódcy, że nie będzie słuchać jego rozkazów. — Aż do 8 godz. wieczór nie zaburzone nigdzie pokoju. — Nowa Gazeta heska wezwwała wyższy sąd o pomoc prawa. Sąd wspomniany skazał prokuratora państwa. W powodach motywujących wyrok nazwano rozporządzenie z 4. b. m. przeciwnem konstytucyi.

(Rozdwojenie w Kurhesyi.)

Jednym z najsmutniejszych epizodów w dziejach organizacji Niemiec jest bezsprzecznie panujące w Kurhesyi rozdwojenie między rządem i zgromadzeniem narodowym. Podatki zostały odmówione. Niepopularność jednego męża jest pozorem i przedmiotem sporu, samo rozdwojenie zaś jest nie tylko ze stanowiska wolności konstytucyjnej, lecz nawet ze względu na rząd wielce pożałowania godnym. Głębiej u spodu tej sprawy leży oczywiście scysya między głównymi mocarstwami niemieckimi, a scysya ta będzie występować na jaw wszędzie i rozwijać się ze szkodą każdej zasady szczytnej; sprawa kurheska zaś jest, powtarzamy to raz jeszcze, tylko epizodem. — Zważywszy jak się rzecz ma teraz, trudno przypuścić nawet, aby która strona się cofnęła. Odmówienie podatków wyrównywa prawie formalnej rewolucyi, albowiem po takim kroku zgromadzenia krajo-

wego niemoże rząd zajmować się sprawami dalszemi; krajowi grozi anarchia; władze stojące nieprzyjaźnie naprzeciw sobie, muszą istnienie swoje zrobić zawisłem od losu walki. I tutaj także brakuje wpływu wyższego, któryby w drodze pośrednictwa pojednał zwąsnione strony.

(Pismo wydziału stanowego względem poboru podatkowego.)

Kassel, 5. września. Wydział stanowy wydał w skutek książęcego reskryptu z 4. września 1850 względem poboru podatków (ob. Gaz. Lwow. nr. 210.) następujące pismo:

Właśnie otrzymaliśmy rozporządzenie z dnia 4. września 1850 kontrasygnowane w numerze XIII. dziennika ustaw z roku bieżącego przez ministrów Hassenpflug, Haynan i Baumbach, w moc którego mają być bez przyzwolenia nawet stanowego pobierane podatki od 1. lipca zaległe, a dekretem ministerium finansów z dnia 5. kwietnia przekazane na pokrycie wydatków państwa. Na zasadzie więc §. 3. instrukcyi dla stałego wydziału stanowego przepisanej, wzywamy ministerium finansów, iżby spowodowało bezzwłoczne cofnięcie tego rozporządzenia sprzeciwiającego się wprost §§. 143. i 146. ustawy konstytucyjnej, i nas o tem spieszenie uwiadomiło; w przeciwnym bowiem razie będzie wydział zmuszony do ścigania wszelkimi możliwymi mu środkami to nadwężenie konstytucyi.

Kassel, 5. września 1850.

W stałej funkcyi zostający wydział stanowy. Schwarzenberg. Bayrhofer. Henkel. Gräfe. Kellner.

Do książęco - elektoralnego ministerium finansów w Kassel.

Właśnie otrzymaliśmy rozporządzenie z 4 września r. b., którym nakazano bez poprzedniego przyzwolenia stanów dalszy pobór tak stałych jako i niestałych podatków i należności, jakoteż przekazano do użytku wybrane już w skutek rozpisanego całego ministerium z 27. czerwea i 24. lipca r. b. i w depozycie zostające kwoty podatkowe.

Stały wydział stanowy uchylwszy się od wszelkiego udziału, do jakiego wzywano go na zasadzie przewrotnego wykładu §. 95. ustawy konstytucyjnej, i potępiwszy jak najwyraźniej środek ten sprzeciwiający się wprost §§. 143. i 146. ustawy konstytucyjnej, uznaje za swój obowiązek podać do wiadomości wyższemu władzom finansowym specjalny swój protest przeciw dopełnieniu tego rozporządzenia.

Upraszamy przeto jak najuprzejmiej o słuszne uwzględnienie tego oświadczenia i pozostawiamy oraz do własnego uznania, czyliby nie wypadało zawiadomić tyczących się urzędników, że powzięliśmy stałe postanowienie zrobić w danym wypadku użytek z przysługujących nam praw według §. 61. i 101. ustawy konstytucyjnej.

Kassel, 5. września 1850.

W stałej funkcyi zostający wydział stanowy.

Schwarzenberg. Henkel. Bayrhofer. Kellner. Gräfe.

Do 1) książęco-elekt. dyrekcji głównej kasy państwa, 2) książęco-elekt. nadkollegium podatkowego, i 3) książęco-elekt. naddyrekcji ceł w mieście.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 9. września.)

Met. Austri. $5\frac{0}{10}$ — $81\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}\frac{0}{10}$ pct. — $71\frac{1}{8}$. Akcje bank. 1192. Sard. $33\frac{1}{4}$. Hiszp. $3\frac{0}{10}$ — $33\frac{3}{16}$. Polskie 300 — $136\frac{1}{2}$; 500 — $81\frac{1}{8}$.

Prusy.

(Wymiana ratyfikacji pokoju między Danią i Prusami.)

Przeszłej soboty, pisze berlińska „National-Zeitung“ nastąpiła jak słyhać wymiana ratyfikacji pokoju między Danią i Prusami w imieniu państw Unii.

Prusy uzyskały po poprzedniej naradzie w kolegium książąt autoryzację 18stu państw Unii, do których ich własna jako 19sta się przyłączyła. W imieniu więc tych 19stu państw Unii miały Prusy przesłać rządowi duńskiemu wspólny dokument ratyfikacji, przyczem zastrzegły sobie jeszcze późniejsze przyzwolenie na niego ze strony Brunswiku i Koburg-Gothy. Dania zaś przesłała z swej strony tyle pojedynczych dokumentów ratyfikacji, ile z drugiej strony było państw ratyfikujących, a zatem wymieniała niejako ratyfikację tylko z osobna z każdym pojedynczym państwem Unii. Dania chciała przeto zawarować prawa plenarnego zgromadzenia związkowego nieuznając niejako Unii za wspólną i do załatwiania politycznych aktów upoważnioną całość.

(Il.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 11. września.)

Dobrowolna pożyczka $106\frac{1}{2}$. Oblig. długu państ. $85\frac{1}{4}$. Akcje bank. $99\frac{1}{4}$ L. Pols. listy zast. $95\frac{1}{2}$. Pols. 500 — $81\frac{1}{4}$; 300 — 137. Frydrychsowy $13\frac{1}{2}$. Inne złoto za 5 tal. $11\frac{3}{8}$. Austr. bank. $87\frac{1}{6}$.

Dania.

(Depesza telegraficzna.)

Kiel, 9. września. Dzisiaj rozpoczęły się posiedzenia zgromadzenia krajowego. Prezydentem obrano adwokata Bargum, pana Momsen vice - prezydentem.

(Uroczysty obchód 25. rocznicy wstąpienia na tron Cesarza Mikołaja.)

Kopenhaga, 7. września. Z Sonderburga na wyspie Alsen piszą z dnia 3. września: Dwudziestą piątą rocznicę wstąpienia na tron Cesarza rosyjskiego obchodzono dzisiaj przedpołudniem uroczyście. Huk dział z stojących tu okrętów rosyjskich i z naszej baterji powiłał ten dzień. — Oczekują tu wielkiego księcia.

Królestwo Polskie.

(Parowa żegluga na Wiśle.)

Z nad Wisły, 7. września. Od kilku już lat utrzymują dwa polskie parowe okręta „Kopernik“ i „Wisła“ komunikację między Gdańskiem a Warszawą. Żegluga ta tem większą ma wagę, ile że Wisła często dla zwykłych statków odrzanych i wiślanych niema dość wody. Rzeczono zaś 2 parostatki, nieidące nawet 2 stopy w głąb, niedozały dotychczas na mieliznach Wisły żadnej przeszkody w żegludze. Zwykle wloką się za tak zwanymi galarami, tak, że i te będąc płaskie i szerokie nie idą od nich głębiej. Od tej wiosny zaś idzie już trzeci parostatek, a właściciel Kopernika i Wisły, hrabia Jędrzej Zamojski, kazał teraz sporządzić statek czwarty, mający wyłącznie utrzymywać komunikację między Elblągiem a Warszawą.

(D. R.)

Wiadomości handlowe.

Sacza, 5. września. Według doniesień handlowych z Starego Sacza, Nowego Targu i Nowego Sacza sprzedawano tamże na targach w drugiej połowie zeszłego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 15r. 30k. — 18r. 22k. — 15r. 21k.; żyta 12r. 37k. — 12r. 40k. — 12r. 15k.; jęczmienia 8r. 15k. — 10r. — 9r. 20k.; owsa 7r. 4k. — 6r. — 5r. 52k.; hreczki 7r. 30k. — 0 — 6r.; kukurudzy 10r. — 0 — 15r.; ziemniaków 4r. 30k. — 4r. — 6r. Cetrnar siana kosztował 2r. — 2r. — 3r. 30k.; wełny 52r. 30k. — 0 — 200r., nasienia koniczy 90r. — 0 — 70r. Sag drzewa twardego 12r. 30k. — 10r. 30k. — 6r., miękkiego 7r. 30k. — 8r. — 12r. 30k. Za funt mięsa wołowego płacono 10k. — 16k. — 11k. i za garniec okowity 6r. 30k. — 2r. 30k. — 4r. 10k. w. w.

(Targ na woły w Ołomuńcu.)

Ołomuniec, 10. września. Spęd tego tygodnia na targ tujszy ograniczył się tylko na 202 sztuk wołów. Przeciwnie zaś w drodze z Galicyi do Lipniku sprzedano 2103 sztuk dla Berna, Pragi, Wiednia, tudzież dla prowincyi Austrii. Gatunek był po większej części bardzo dobry, a ceny trzymały się, bo płacono za parę ważącą $7\frac{1}{4}$ — $11\frac{1}{2}$ cent. 330zr. — 570zr. w. w. dając na 100 wołach w przecięciu $4\frac{3}{4}$ radości. Na targu Wiedeńskim było tego tygodnia prawie 1640 wołów. Cena cetrnara podniosła się znacznie a mianowicie aż do 60zr. w. w. Lelcz jest to tylko chwilowe i nie utrzyma się tak długo. Na przyszły tydzień oczekują znowu 2000 sztuk wołów z Galicyi.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. września. Hr. Zetner Wojciech, z Podkamienia. — PP. Strzelecki Jan, z Kukizowa. — Udrycki Adolf, z Choronowa. — Gruszyński Antoni, z Krowicy. — Jaworski Waleryan, z Machnowa. — Głębocki Feliks, z Tarnowa.

Dnia 15. września. Hr. Russocki Józef, c. k. Szambelan, z Krakowa. — PP. Łączyński Napoleon, z Krakowa. — Hausner Otto, z Brodów. — Wolański Wojciech i Franciszek, z Rzepnicy. — Dobek Konstanty, z Sarnek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. września. PP. Abgarowicz Teodat, do Kołomyi. — Majewski Jan, do Brzeżan — Lang Emanuel, do Wolicy.

Dnia 15. września. PP. Drzewiecki Józef, do Remenowa. — Skrzyński Franciszek, do Podsadek.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15. września:

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 0 4	+ 6°	+9,5°	zachodni	pochm. mgła.
2 god. zr.	28 0 7	+ 9,2°	+5,6°	półn.-zachod.	☉
10 g. w.	28 0 7	+ 7°		—	☉ deszcz.
6 god. zr.	28 0 7	+ 6°	+11°	zachodni	☉
2 god. zr.	28 0 8	+10,5°	+ 5,6°	północ.-zachod.	☉
10 g. w.	28 0 8	+ 7°		zachodni	☉

TEATR.

Dzisiaj tragedia polska: „Zbójcy“.

Jutro **Koncert** p. Marka na fortepianie i dramat niem. „Guido und Renate.“

We środę komedye polskie: „Zielone rękawiczki“ i „Wody Truskawieckie.“

Subskrypcya na Kraków w redakcyi gazety lwowskiej, ulica niższa Ormieńska Nr. 347.